

Súd: Krajský súd Nitra
Spisová značka: 9CoP/47/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4220203715
Dátum vydania rozhodnutia: 13. 01. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Katarína Marčeková
ECLI: ECLI:SK:KSNR:2022:4220203715.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Nitre v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Kataríny Marčekovej a členiek senátu Mgr. Ingrid Radošickej Vallovej a Mgr. Andrey Szombathovej-Polákovej, vo veci starostlivosti súdu o maloleté dieťa: W. L., nar. XX. XX. XXXX, v konaní zast. kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Komárno, dieťa rodičov: matka - R. E., nar. XX. XX. XXXX, bytom L., R. nám. X/ X a otec - R. L., nar. XX. XX. XXXX, bytom L., D. XX, zast. Mgr. Jozefom Danczim, advokátom, so sídlom Komárno, Župná 14/1147, o návrhu matky na zvýšenie výživného a návrhu otca na zmenu úpravy výkonu rodičovských práv a povinností voči maloletému dieťaťu, o odvolaní matky proti rozsudku Okresného súdu Komárno zo dňa 29. septembra 2021 č. k. 11P/72/2020-92 takto

rozhodol:

Odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutom výroku týkajúcom sa zverenia maloletej W. L., nar. XX. XX. XXXX do striedanej osobnej starostlivosti oboch rodičov, vo výroku o zastupovaní maloletého dieťaťa a odovzdávaní maloletého dieťaťa **p o t v r d z u j e .**

V napadnutom výroku týkajúcom sa zamietnutia návrhu matky na zvýšenie výživného, vo výroku o vyživovacej povinnosti otca na maloletú W. L. a vo výroku o trovách konania sa rozsudok súdu prvej inštancie **z r u š u j e** a vec sa mu vracia na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

odôvodnenie:

1.1. Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie návrh matky na zvýšenie výživného zamietol. Súd maloletú W. L., nar. XX. XX. XXXX zveril do striedavej osobnej starostlivosti oboch rodičov, počnúc odo dňa právoplatnosti tohto rozsudku tak, že každý párny týždeň v roku v čase od pondelka 8.00 hod. do nasledujúceho pondelka do 8.00 hod. sa dieťa bude nachádzať v osobnej starostlivosti otca a každý nepárny týždeň v roku čase od pondelka 8.00 hod. do nasledujúceho pondelka do 8.00 hod. sa dieťa bude nachádzať v osobnej starostlivosti matky. Obaja rodičia sú oprávnení zastupovať maloleté dieťa a spravovať jeho majetok v bežných veciach. Rodičia sú povinní dieťa pripraviť a navzájom si ho odovzdať tak, že rodič, ktorému končí týždenný interval striedavej starostlivosti v pondelok ráno najneskôr do 8.00 hod., odovzdá dieťa v predškolskom zariadení, kde si ho rodič, ktorému začína týždenný interval starostlivosti, dieťa vyzdvihne. Otcovi uložil povinnosť prispievať na výživu maloletej mesačne sumou 50,- eur, počnúc odo dňa právoplatnosti rozsudku a to vždy do 15. dňa toho-ktorého mesiaca vopred k rukám matky maloletého dieťaťa. Týmto zmenil rozsudok tunajšieho súdu č. k. 9P/101/2019-67 zo dňa 21. 08. 2019. O trovách konania rozhodol, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania. Rozhodnutie odôvodnil ustanoveniami § 36 ods. 1, § 24 ods. 2,4, § 26, čl. 5 Zákona o rodine, § 121 CMP a uviedol, že maloletá W. sa narodila z partnerského vzťahu matky R. E. a otca R. L.. Naposledy boli rodičovské práva a povinnosti voči maloletej upravené rozsudkom Okresného súdu Komárno 9P/101/2019-67 zo dňa 21. 08. 2019, ktorým bola schválená dohoda rodičov, a to tak, že maloletá bola zverená do starostlivosti matky s tým, že otec bude prispievať na jej výživu mesačne sumou 50,- eur. Styk otca s maloletou upravený nebol. V čase poslednej úpravy rodičovských práv a

povinností bola maloletá vo veku dvoch rokov. Maloletá v tom čase nenavštevovala žiadne predškolské zariadenie, výdavky na jej starostlivosť boli iba bežné, primerané jej veku. Toho času je maloletá vo veku štyroch rokov, od septembra 2020 navštevuje Materskú školu s vyučovacím jazykom maďarským v L.. Oproti poslednej úprave výživného pribudli náklady na maloletú v podobe mesačných poplatkov v škôlke, a to strava 35,- eur a mesačný poplatok 10,- eur. Žiadne krúžky nenavštevuje, výdavky na ňu sú iba bežné. Od septembra 2021 praktizujú rodičia striedavú starostlivosť v týždenných intervaloch. Matka maloletej je zamestnaná v spoločnosti VIX, s. r. o. ako stály dohľad herne. Jej priemerný čistý príjem je približne 500,- eur. Mesačné výdavky na bývanie predstavujú 330,- eur, televízia a internet vo výške 21,- eur. So starostlivosťou o maloletú jej pomáhajú dvaja bratia a matka, v zmysle vyjadrenia na pojednávaní dňa 29. 09. 2021 aj jej partner. Pracovná doba matky maloletej je od 15.00 hod. do 3.00 hod., pracuje v intervaloch dva dni práca, dva dni voľno. Matka voči starostlivosti otca o maloletú výhrady nemá. Otec maloletej je zamestnaný s priemerným čistým príjmom 260,- eur. Pracuje ako pomocník stavebných prác, jeho pracovný čas je dojednaný na 20 hodín týždenne. V dňoch, kedy pracuje (trikrát do týždňa) je jeho pracovný čas od 8.00 hod. do 15.00 hod. až 16.00 hod. Žije v spoločnej domácnosti s rodičmi, ktorým na bývanie neprispieva. Zo správy psychologičky Referátu poradensko-psychologických služieb Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Komárno zo dňa 14. 06. 2021 vyplynulo, že medzi rodičmi nejde o úplne typický prípad rodičovského konfliktu. Styk dieťaťa s otcom v minulosti a aj aktuálne prebieha bez problémov. Rodičia zhodne udávajú, že sa takmer vždy vedeli dohodnúť na styku i iných veciach súvisiacich so starostlivosťou o dieťa. Nezhoda nastala až v otázke výšky výživného na dieťa, kedy otec predstrel návrh praktizovať striedavú osobnú starostlivosť. Ku dňu 17. 06. 2021 rodičia tretí týždeň testovali striedavú osobnú starostlivosť, pričom im, aj dieťaťu, táto forma starostlivosti vyhovuje. Zo správy Materskej školy s VJM L. zo dňa 11. 05. 2012 vyplynulo, že maloletá predškolské zariadenie navštevuje od 01. 09. 2020. Materskú školu navštevuje riadne, chodí čisto, usporiadane, starostlivosť rodičov o ňu je viditeľná. Je psychicky vyrovnaná, spokojná, bez problémov, v kolektíve obľúbená. Spolupráca medzi rodičmi a materskou školou, ako aj s jej triednymi učiteľkami, je dobrá. Obaja rodičia spolupracujú, zúčastňujú sa na akciách, informujú sa o dianí a o správaní maloletej. Ročné náklady v materskej škole predstavujú 410,- eur, rodičia majú výdavky systematicky a včas vysporiadané. Zo správy pediatričky maloletej vyplynulo, že maloletá nebýva často chorá, jej dojčenský aj novorodenecký vek je v norme. Na preventívne prehliadky chodilo v doprovode matky, v roku 2018 bolo pre zápal obličiek hospitalizované, kde bolo zanesené otcom. Z oznámenia zamestnávateľa otca zo dňa 11. 05. 2021 vyplynulo, že otec svojmu zamestnávateľovi oznámil, že sa o svoje dieťa chce starať v striedavej starostlivosti, preto bude potrebné prispôsobiť jeho nástup do práce a skončenie smeny, aby vedel maloletú zaniest' do škôlky a aj ju zo škôlky zobrať. Voči tomuto nemá žiadne námietky, bude možné upraviť jeho pracovný čas.

1.2. Možnosť meniť právoplatné súdne rozhodnutie je výnimkou z pravidla občianskeho procesného práva, nazvanou *clausula rebus sic standibus*. Táto zásada umožňuje zmeniť rozsudky, napr. o výžive a výchove maloletých detí, aj bez návrhu, ak sa súd dozvie, že sa podstatným spôsobom zmenili okolnosti, z ktorých vychádzalo pôvodné rozhodnutie. Zákon nevyklučuje, aby konanie začalo aj na návrh účastníka, avšak nie je petítom viazaný. Špeciálna úprava týkajúca sa zmeny rozsudkov o úprave výkonu rodičovských práv a povinností a o výžive maloletých detí sa nachádza v ust. § 121 CMP. Pokiaľ sa týka výchovy maloletých detí, hmotnoprávnym základom pre zmenu je ustanovenie § 26. Zmena pomerov z času vyhlásenia rozsudku nemôže byť akákoľvek. Musí ísť o podstatnú zmenu oproti času, keď súd rozhodoval o úprave výkonu rodičovských práv a povinností. Na to, aby súd mohol viesť dokazovanie o novom návrhu, musí ako prvý krok ustáliť, či došlo k zmene pomerov a následne, či došlo k takej zmene pomerov, ktorú možno chápať ako podstatnú oproti pôvodným okolnostiam. Zo skutočnosti, že zmena pomerov je hmotnoprávnym základom pre nové rozhodovanie, vyplýva, že súd je vždy povinný zistiť a ustáliť v takýchto rozhodnutiach všetky okolnosti, za ktorých k výroku rozsudku dospel. Závažnosť zmeny pomerov sa vyžaduje preto, lebo jedným z významných faktorov prispievajúcim k riadnej výchove dieťaťa je stabilita jeho pomerov vrátane stability výchovného prostredia. Súd by nemal túto požiadavku absolutizovať, ale vždy vziať do úvahy všetky faktory, najmä názor dieťaťa, ktoré je ho už schopné vyjadriť s ohľadom na svoj vek a rozumovú vyspelosť.

1.3. Na základe vykonaného dokazovania, najmä porovnaním stavu v čase poslednej úpravy výkonu rodičovských práv a povinností, s poukazom na návrh otca na zverenie maloletej do striedavej osobnej starostlivosti oboch rodičov, dospel súd k záveru, že v danom prípade sú splnené zákonné predpoklady na zmenu pôvodného rozhodnutia o úprave výkonu rodičovských práv a povinností voči maloletej W.. Maloletá začala viac času tráviť v domácnosti svojho otca, v poslednom mesiaci rodičia začali

praktizovať striedavú starostlivosť, a preto je daný zákonný predpoklad k tomu, aby súd rozhodol o zmene pôvodného rozhodnutia o úprave výkonu rodičovských práv a povinností. V priebehu konania bolo bez akýchkoľvek pochybností preukázané, že obaja rodičia majú záujem zabezpečovať osobnú starostlivosť o maloleté dieťa, pričom obaja majú k tomu vytvorené vhodné podmienky. Súd preto v rámci dokazovania skúmal, či zverenie maloletej do striedavej osobnej starostlivosti bude v jej záujme, či bude jej na prospech. Na základe vykonaného dokazovania mal súd preukázané, že v prípade mal. W. a jej rodičov sú splnené všetky zákonné predpoklady na nariadenie striedavej osobnej starostlivosti. V prvom rade mal súd preukázané, že obaja rodičia majú v mieste svojho bydliska vytvorené podmienky na starostlivosť o maloleté dieťa, pričom obaja majú o starostlivosť o maloletú záujem. Žijú v rovnakom meste, a teda je splnený aj predpoklad zachovania jedného predškolského, neskôr školského zariadenia, ako aj sociálneho prostredia. Ďalej mal súd bez akýchkoľvek pochybností preukázané, že maloletá má vytvorený silný citový vzťah k obojom svojim rodičom, že od jej útleho detstva je podporovaný jej vzťah s otcom, matka nikdy v ich vzájomnom styku nebránila. Rodičia maloletej sa aj doposiaľ vedeli vždy dohodnúť na styku otca s maloletou, ba dokonca vedeli spoločne riešiť aj neočakávané situácie (napr. starostlivosť o maloletú počas ochorenia). Komunikácia rodičov ohľadom maloletej je vyhovujúca, obaja sa o maloletú zaujímajú aj v predškolskom zariadení a spolupracujú aj s pediatričkou. Maloletá v domácnosti otca trávi aj dlhšie obdobia, pričom matka sama na pojednávaní uviedla, že k starostlivosti otca o maloletú nemá žiadne pripomienky, maloletá sa k nemu vždy teší, má ho rada. Otec dokonca dojednal so svojim zamestnávateľom aj zmenu pracovnej doby, aby sa mohol o maloletú plnohodnotne postarať. Zároveň uviedol, že je ochotný matke ďalej platiť výživné, a teda je zrejme, že jeho motívom na nariadenie striedavej starostlivosti nie je vyhnúť sa plateniu výživného. Rodičia zároveň v priebehu konania začali praktizovať striedavú starostlivosť v týždenných intervaloch, pričom z ich výpovedí na pojednávaní vyplynulo, že táto forma starostlivosti funguje, maloletej vyhovuje. Matka svoj nesúhlas so striedavou starostlivosťou odôvodňovala iba podľa nej nedostatočnou komunikáciou s otcom a skutočnosťou, že so starostlivosťou o maloletú bude otcovi pomáhať jeho matka. Takáto argumentácia neobstojí, nakoľko práve dostatočná komunikácia medzi rodičmi bola preukázaná, a to ako z ich samotných výpovedí na pojednávaní, zo správy psychologičky, ako aj z ich samotného správania v priebehu konania (rodičia sa sami rozhodli vyskúšať striedavú starostlivosť, vedeli sa operatívne dohodnúť na starostlivosti o dcéru, keď náhle ochorela, otec zabezpečil nákup pre matku v čase, keď jej bola nariadená karanténa). Z takého správania rodičov maloletej nie je možné nadobudnúť ani minimálnu pochybnosť o tom, že ohľadom vecí súvisiacich s ich maloletou dcérou budú vedieť komunikovať. Druhý argument matky, pre ktorý nesúhlasila so striedavou starostlivosťou, a to, že otcovi bude pomáhať jeho matka, rovnako neobstojí, nakoľko je to práve matka, ktorá potrebuje aktívnu pomoc v starostlivosti o maloletú. Matka sama uviedla, že jej aktívne pomáha jej brat a aktuálne aj partner, nakoľko pracovná doba matky je práve v noci. Na základe všetkých uvedených skutočností dospel súd k záveru, že striedavá osobná starostlivosť bude v záujme maloletej, bude takto lepšie zabezpečená starostlivosť o ňu, pričom takáto forma starostlivosti zabezpečí plnohodnotné budovanie vzťahu k obojom rodičom. Súd v danom prípade nevzhladol žiadnu prekážku, ktorá by v nariadení takejto formy starostlivosti bránila. Nakoľko rodičia toho času praktizujú striedavú starostlivosť v týždenných intervaloch, so striedaním vždy v pondelok v materskej škole, súd tento model premietol aj do rozhodnutia vo veci samej. Z výpovede oboch rodičov mal súd rovnako preukázané, že doposiaľ sa na styku v priebehu sviatkov a prázdnin vedeli dohodnúť, nepovažoval za potrebné tento bližšie upravovať. Otca zároveň zaviazal na platenie výživného vo výške 50,- eur aj počas trvania striedavej starostlivosti, nakoľko to otec sám v konaní navrhol. Súd mal zároveň preukázané, že náklady na materskú školu v plnej miere hradí matka, preto aj s ohľadom na túto skutočnosť sa určenie výživného vo výške 50,- eur javí ako primerané. Nakoľko súd rozhodol o zverení maloletej do striedavej osobnej starostlivosti oboch rodičov v týždenných intervaloch, v rámci ktorých sa maloletá bude nachádzať rovnaký čas u matky a rovnaký čas u otca, a teda rodičia budú hradiť výdavky na starostlivosť o maloletú v rovnakom rozsahu a s poukazom na skutočnosť, že otcovi bolo v priebehu trvania striedavej starostlivosti určené výživné vo výške 50,- eur, súd návrh matky na zvýšenie výživného zamietol. O trovách konania súd rozhodol podľa § 52 Civilného mimosporového poriadku tak, že žiadnemu z účastníkov nepriznal nárok na náhradu trov konania.

2. Proti rozsudku súdu prvej inštancie podala matka v zákonom stanovenej lehote odvolanie v celom rozsahu, odôvodniac ho tým, že súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností, súd dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam. Navyše, súd nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci, čo viedlo aj k nesprávnemu právnenému posúdeniu veci. Súd sa vôbec nevyssporiadal s tvrdeniami matky pre vec podstatnými a nevyjasnil dôležité skutkové otázky, na ktoré matka poukazovala. Súd nevyhodnotil každý dôkaz

jednotlivo a všetky dôkazy v ich vzájomnej súvislosti a vôbec neprihliadal na všetko, čo vyšlo počas konania najavo, a to najmä s prihliadnutím na tvrdenia matky. Nakoniec sa s týmito skutočnosťami nevysporiadal ani v napadnutom rozsudku, a teda nesprávnym procesným postupom znemožnil matke, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces. Matka trvá na tom, že striedavá osobná starostlivosť oboch rodičov nie je v záujme maloletej. O tomto tvrdení matky svedčia viaceré dôkazy, ako aj jej vyjadrenia, avšak súd ich nezobral v dostatočnej miere do úvahy. Nevykonával vo veci dostatočné dokazovanie ani ohľadne príjmov otca a to napriek tomu, že v danej veci ide o starostlivosť o maloleté dieťa a súd môže vykonať aj tie dôkazy, ktoré navrhnuté neboli. Otec, ako to vyplýva aj z rozsudku, nebrával a nebráva maloletú k sebe v pravidelných opakujúcich sa intervaloch. Raz sa stretávajú cez víkendy, inokedy v pracovných dňoch a inokedy cez víkend, aj v pracovný deň. Vždy podľa toho, ako to práve otcovi vyhovuje. Takéto usporiadanie styku otca s maloletou vyhovovalo obom rodičom, aj maloletej. Čo sa týka obsahu rozsudku, podľa ktorého otec dcére oblečenie kúpi, keď treba, neznamená, že sám od seba si je otec vedomý toho, aké oblečenie maloletá práve potrebuje a kúpi jej ho. Sám od seba otec maloletej nič nekupuje. Okrem platenia výživného vo výške 50,- eur mesačne neprispieva na iné výdavky maloletej. Ak uspokojí nejaké potreby maloletej nad rámec výživného, je tomu tak vždy na naliehanie matky. Namietla tvrdenia otca, že žije v spoločnej domácnosti so svojimi rodičmi a sestrou. Otec žije na ulici E., na adrese, na ktorú matka neraz brala maloletú k otcovi. Naposledy, keď maloletá bola u otca a ochorela, otec jej chorobu neriešil a priviedol ju domov k matke s tým, že maloletá ochorela. K lekárovi s ňou nešiel, nechal to na matku, nakoľko on práve nemal čas. To bola tá situácia, ktorú súd spomína ako neočakávanú situáciu, ktorú podľa súdu rodičia riešili spoločne. Pravda je však taká, že situáciu riešila matka, napriek tomu, že maloletá ten týždeň mala byť u otca. Počas súdneho konania matka súhlasila s tým, aby v praxi na tri mesiace od júla, resp. polovice júna do konca septembra 2021 vyskúšali, či by fungovala striedavá starostlivosť o maloletú, a to na základe odporúčania psychologičky. Avšak o striedavej osobnej starostlivosti počas skúšobného obdobia sa hovoriť nedá. Striedavá starostlivosť o maloletú nefungovala v opakujúcich sa intervaloch. Naďalej si maloletú otec brával podľa toho, kedy mu to práve vyhovovalo. S otcom sa nedalo dohodnúť, komunikácia medzi rodičmi nedosahuje úroveň, ktorú si výkon striedavej osobnej starostlivosti žiada. Je nepochybné, že ich komunikácia má značné medzery. Ak bola maloletá u otca a matka volala otcovi, aby sa zaujímal o maloletú, otec jej informácie ohľadne maloletej neposkytol. Iba odvrkol, že všetko je v poriadku. Navyše, otec s vyskúšaním striedavej starostlivosti ani nesúhlasil, čo je dôkazom toho, že o takúto formu starostlivosti skutočne ani nemá záujem. Napokon však súhlasil, nakoľko ako by to vyzeralo, ak by nesúhlasil počas prebiehajúceho súdneho konania s odporúčaním psychologičky. V priebehu mesiacov jún až september 2021 maloletá u otca bola maximálne dva celé týždne. Matka nesúhlasí s tým, že potvrdila striedavú starostlivosť v týždenných intervaloch, ktoré sa majú podľa rozsudku realizovať od septembra 2021. Začiatkom septembra bola maloletá u otca 3 dni, následne ju priniesol k matke, keďže ochorela. Do týždňa pred pojednávaním bola maloletá u matky. Týždeň pred pojednávaním bola u otca. Po uskutočnenom pojednávaní bola maloletá v októbri 2021 tri dni (5., 6., 7.) u matky otca. V dňoch 8., 9., 10. október maloletá bola opäť chorá, takže bola u matky. Zo dňa 10. októbra na 11. október prespala maloletá u otca a do 18. 10. 2021 bola u matky. 18. a 19. októbra bola u matky otca. 20. 10. 2021 mal otec zobrať maloletú k lekáre na kontrolu, avšak na kontrole s ňou nebol, pretože už 19. 10. 2021 maloletú zobral do škôlky, keďže nemohol s ňou zostať doma a ísť s ňou na druhý deň na kontrolu. O uvedených skutočnostiach však matku neinformoval. Navyše, maloletú neodhlásil ani z obedov v škôlke, o čom tiež matku neinformoval. V júli škôlka organizovala oslavu na deň otcov. Oslava sa nekonala v škôlke, ale na inom mieste. Otec mal maloletú zo škôlky priniesť na miesto oslavy. Matka, keďže už dlhšiu dobu otec s maloletou nechodili, z miesta oslavy mu zavolała, že kedy príde. Otec matke oznámil, že on nepríde a nevie zobrať ani maloletú zo škôlky. V prípade, ak by mu matka nevolala, ani by nevedela o tejto skutočnosti. Matka teda napriek dohode s otcom, musela ísť po maloletú a zobrať ju na oslavu na poslednú chvíľu, na oslavu, ktorá bola pre otcov, avšak otec maloletej sa jej ani len nezúčastnil. O tomto opäť povedala matka psychologičke, o čom má záznam, ale ani túto skutočnosť nikto neriešil. Matke nie je jasné, na základe čoho súd, resp. psychologička dospeli k tomu, že rodičom striedavá osobná starostlivosť vyhovuje. Matka nikdy nič také neuviedla. Práve naopak, zakaždým zdôrazňovala, že striedavá starostlivosť pre nikoho nevyhovuje a vôbec nie je v záujme maloletej. Viac ako tri skúšobné mesiace mali slúžiť na to, aby sa zistilo, či striedavá starostlivosť v týždenných intervaloch funguje. Počas tých troch mesiacov maximálne trikrát bola maloletá u otca celý týždeň namiesto cca ôsmich celých týždňov. Nie je teda pravdou to, čo uvádza súd, že v poslednom mesiaci rodičia začali praktizovať striedavú starostlivosť, a preto nie je daný ani zákonný predpoklad k tomu, aby súd rozhodol o zmene osobnej starostlivosti o maloletú. Rodičia sa pokúsili praktizovať osobnú striedavú starostlivosť už oveľa skôr, avšak táto nefungovala. Nie je

jasné, na základe čoho súd skonštatoval, že obaja rodičia spolupracujú s pediatričkou maloletej, keď z vyjadrení matky aj otca vyplýva, že otec maloletú k lekárovi nenesí. Nezobral ju ani vtedy, keď bola u neho a ochorela. Nie je jej jasné ani to, ako rodičia s materskou školou spolupracujú a zúčastňujú sa na akciách, keď otec sa nezúčastnil ani len na dni pre otcov, ktorú škôlka pre otcov pripravila. Čo sa týka výdavkov na škôlku, tie hradí iba matka. Matka namietala, že pri striedavej starostlivosti sa maloletá so svojou sestrou nebude často stretávať, avšak súd pripomienku matky ohľadne tejto skutočnosti ani len vo svojom rozsudku nespomenul. Ak otec aj prezentuje, že je schopný sa postarať o maloletú v striedavej osobnej starostlivosti, pričom maloletú si zobral na celý týždeň predtým, ako malo byť pojednávanie vo veci, jeho konanie sa javí ako účelové, aby sa presadila striedavá osobná starostlivosť a to z dôvodu toho, aby nedošlo k zvýšeniu výživného na maloletú. Matka chápe právo dieťaťa na pravidelný, rovnocenný a rovnoprávny osobný styk s druhým rodičom. Z toho dôvodu nikdy nebránila otcovi stretávať sa s maloletou, avšak má za to, že súd mal zveriť maloletú naďalej do jej osobnej starostlivosti, pretože ona je tým rodičom, ktorý je viac naklonený ku komunikácii s druhým rodičom, a ktorý nebráni styku maloletej s otcom. Nie je dôvod na zmenu styku v prospech striedavej osobnej starostlivosti, keďže aj v prípade striedavej osobnej starostlivosti sa otec bude starať o maloletú tak, ako to jemu vyhovuje. Matka považuje za dôležité uviesť, že ona nikdy neodmietala to, aby maloletá bola u matky otca. Považuje za podstatné, aby maloletá si udržiavala a budovala svoj vzťah aj so svojimi starými rodičmi a príbuznými zo strany otca. Pri striedavej osobnej starostlivosti rodičia spolu nekomunikujú iba o odovzdávaní dieťaťa, ale aj o jeho zdravotnom stave, školských a mimoškolských aktivitách, i aktívnom prežívaní voľného času. Ak rodič iba odovzdá dieťa druhému rodičovi bez toho, aby ho informoval o všetkých vyššie uvedených skutočnostiach, môže dôjsť k ohrozeniu nielen zdravého vývoja dieťaťa, ale i jeho života. Podľa rozsudku sa matka s otcom ani len nestretnú pri odovzdaní maloletej. Uvedené vyhovuje otcovi, ktorý s matkou nemieni komunikovať, keďže takéto odovzdanie maloletej navrhol práve on a jeho cieľom bolo vyhnúť sa kontaktu s matkou. Takéto odovzdávanie dieťaťa v žiadnom prípade nevyhovuje matke a v žiadnom prípade nemôže byť v záujme maloletej. Matka trvá na tom, že otec nejaví skutočný záujem o striedavú výchovu maloletej a účelom jeho návrhu o zverení maloletej do striedavej osobnej starostlivosti bolo iba to, aby sa vyhol zvýšeniu výživného. Navyše, sám navrhol súdu, že bude naďalej platiť výživné vo výške, ktorú platil doteraz. Súd pri každom zverovaní dieťaťa do výlučnej osobnej starostlivosti alebo do striedavej osobnej starostlivosti má zisťovať majetkové pomery oboch rodičov. Až po dôkladnom zvážení pomerov môže rozhodnúť o výške výživného pre maloleté dieťa. Príjem otca vraj závisí od toho, koľko práce majú, ako často pracuje a aj od pandemickej situácie, pričom podľa súdu otec maloletej je zamestnaný ako pomocník stavebných prác s priemerným čistým príjmom 260,- eur. Súd pritom príjmy a výdavky otca nepodrobil dôkladnému preskúmaniu a bez takéhoto preskúmania tvrdenia otca prijal za svoje. Otec pracuje na stavbách ako elektrikár. Priemerný mesačný plat elektrikára je 740,- eur, elektroinštalatéra 800,- eur, elektromontéra 780,- eur a viac podľa stránky www.naseplaty.sk a podľa stránky www.platy.sk. Navyše, k príjmu otca by sa mali pripočítavať aj rôzne príplatky za víkendy, prácu nadčas, stravné a pod. Príjem otca teda v žiadnom prípade nemôže byť vo výške iba 260,- eur. Z rozsudku súdu nevyplýva skutočné zamestnanie otca, teda, že na stavbách je zamestnaný ako elektroinštalatér. Táto zásadná informácia prispieva k tomu, že rozsudok je nedostatočne odôvodnený, a preto nepreskúmateľný a bolo ním upreté právo navrhovateľky na spravodlivý súdny proces. Matka má za to, že otec maloletých detí nepriznal všetky svoje príjmy a z rozsudku nevyplýva, či súd preveroval aj iný majetok otca. Matka tvrdenia otca týkajúce sa jeho príjmov považuje za zavádzajúce s cieľom skresliť skutočné možnosti, schopnosti a jeho reálne majetkové pomery. Súd mal vyhodnotiť aj iné výdavky otca, ktorým predchádza vyživovacia povinnosť k dieťaťu. Predmetom konania je starostlivosť súdu o maloleté dieťa. V týchto konaniach ide predovšetkým o záujem maloletých detí. Konanie vo veciach starostlivosti súdu o maloleté deti patrí medzi nesporové konania, ktoré sú ovládané zásadou vyšetrovacou, podľa ktorej je súd povinný vykonať aj iné dôkazy na zistenie skutkového stavu, ako boli účastníkmi navrhnuté. V prípade vyhodnocovania možností a schopností otca teda súd rozhodne mal hľadať aj iné podklady ako len rozhodnúť na základe otcom predložených dôkazov, pričom vodiacom zásadou na strane povinného rodiča je miera jeho schopností, možností a majetkových pomerov. Za schopnosti každého rodiča treba považovať jeho reálny zárobok, ktorý dosahuje v čase vyhlásenia rozhodnutia. Nevyhodnotením celkového majetkového pomeru otca došlo k stavu, že súd si nemohol urobiť správny a úplný záver o pomeroch otca, a teda ani s konečnou platnosťou rozhodnúť tak, ako rozhodol. Matka nikdy netvrdila, že motívom otca pre striedavú starostlivosť je vyhnúť sa plateniu výživného, ale plateniu výživného vo vyššej sume, ako platil doteraz. Súd v odôvodnení napadnutého rozhodnutia nedal dostatočnú a presvedčivú odpoveď na všetky dôležité otázky týkajúce sa prejednávaneho prípadu, od ktorých záviselo správne rozhodnutie vo veci. Z rozsudku je zrejmé, že súd nevykonal dostatočné dokazovanie a dokazovanie, ktoré aj vykonal,

dostatočne nevyhodnotil jednotlivo i vo vzájomných súvislostiach. Súd nezisťoval komplexné majetkové a zárobkové pomery otca, predovšetkým sa nezaoberal tým, prečo má otec taký nízky príjem a absolútne nezohľadnil príjmové možnosti otca, ktorý pracuje ako elektrikár v stavebníctve a v súčasnosti majú odborníci v stavebníctve príjmy niekoľko tisíc eur mesačne. V dôsledku absencie riadneho odôvodnenia rozhodnutia nemožno predmetný rozsudok považovať za úplný, presvedčivý a preskúmateľný. Tým, že súd riadne neodôvodnil svoje rozhodnutie, znemožnil matke uskutočňovanie jej procesných práv v takej miere, že tým bolo zároveň porušené jej právo na spravodlivý proces. Matka trvá na tom, aby maloletá bola naďalej zverená do jej osobnej starostlivosti, pričom styk otca s maloletou žiada neupraviť. Navrhla, aby otec na výživu a výchovu maloletej prispieval mesačnou sumou vo výške 150,- eur odo dňa podania návrhu vo veci matkou. Napadnutý rozsudok navrhla zrušiť a vec vrátiť súdu prvej inštancie na ďalšie konanie.

3. Kolízny opatrovník vo vyjadrení k odvolaniu matky uviedol, že napadnutý rozsudok odporúča potvrdiť ako vecne a právne správny.

4. Otec vo vyjadrení k odvolaniu matky uviedol, že zo správy Úradu práce sociálnych vecí a rodiny, odbor sociálnych vecí a rodiny, referát poradenstvo - psychologických služieb zo dňa 14. 06. 2021, ktorú vypracovala - Mgr. Viera Bednárova, psychológ RPPS, bolo uskutočnených 5 konzultácií s rodičmi, 2 individuálne s otcom dieťaťa, 1 s rodičmi dieťaťa a 2 individuálne s matkou dieťaťa na základe týchto konzultácií. Z doterajšej komunikácie s klientmi je zrejmé, že v ich prípade nejde o úplne typický prípad rodičovského konfliktu. Styk dieťaťa s otcom v minulosti a aj aktuálne prebieha bez problémov. Rodičia zhodne udávajú, že takmer vždy sa vedeli dohodnúť na styku i iných veciach súvisiacich so starostlivosťou o dieťa. Nezhoda nastala až v otázke výšky výživného na dieťa, kedy otec predstrel svoj návrh praktizovať striedavú starostlivosť. Ku dňu 17. 06. 2021 rodičia uviedli, že tretí týždeň testujú striedavú osobnú starostlivosť a dieťaťu, aj im táto forma starostlivosti zatiaľ vyhovuje. Odborníčka - psychológ, ktorá ako zamestnankyňa Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Komárno, denno-denne rieši a posudzuje vzťahy rodičov a detí, je dostatočne kvalifikovaná na posúdenie, či dieťaťu je vyhovujúca striedavá osobná starostlivosť, alebo nie. Je toho názoru, že tvrdenia matky, ktorými sa snaží preukázať, že striedavá osobná starostlivosť nie je v záujme maloletej a že otec sa nevie postarať o svoju dcéru, sú účelové a nie sú v súlade s doterajšími vyjadreniami matky a vyjadreniami kolízneho opatrovníka. Matka sama na pojednávaní uviedla, že k starostlivosti otca o maloletú nemá žiadne pripomienky, maloletá sa k nemu vždy teší, má ho rada. Zo správy Materskej školy s VJM L. zo dňa 11. 05. 2021 nebolo zistené, že keď otec berie maloletú do zariadenia, tak sa správa inak. Matka neupozornila psychológa počas dvoch individuálnych konzultácií na údajné problémy s maloletou, keď sa vrátil od otca. Matka v odvolaní tvrdí, že 20. 10. 2021 mal otec zobrať maloletú k lekáre na kontrolu, avšak na kontrole s ňou nebol, pretože 19. 10. 2021 maloletú zobral do škôlky, keďže nemohol s ňou zostať doma a ísť s ňou na druhý deň na kontrolu. Otec maloletej vyžiadal vyjadrenie od MUDr. Edity Bekóczkej, ošetrojúcej lekárky maloletej. Vo vyjadrení lekárka potvrdila, že maloletá bola pustená do MŠ, teda bola na kontrole. Takéto účelové tvrdenia sa veľmi dotýkajú otca a vôbec nepomáhajú k tomu, aby sa zlepšila komunikácia medzi rodičmi. Matka uviedla, že trvá na tom, že otec nejaví skutočný záujem o striedavú výchovu maloletej a jej návrhu o zverení maloletej do striedavej osobnej starostlivosti bolo iba to, aby sa vyhol zvýšeniu výživného. Matka vo svojom návrhu na zvýšenie výživného uvádzala mesačne výdavky na babysitter vo výške 200,- eur, neskôr na pojednávaní potvrdila, že v septembri 2020 dcéra strávila väčšinu času u otca. Je pravda, že otec nesúhlasil so zvýšením výživného na maloletú, a to preto, lebo nechcel, aby sa o maloletú staral babysitter a v tom čase sa aj tak staral o maloletú väčšinou on, preto bolo logické, aby sumu (zvýšené výživné), ktorú žiadala matka na babysittera, radšej on vynaložil na svoju dcéru a strávil s dcérou viac času namiesto toho, aby pracoval viac a získané peniaze matka zaplatila babysitterovi, aby sa staral o maloletú. Otec má skutočný záujem o striedavú výchovu svojej dcéry, čo potvrdzuje aj skutočnosť, že už pred tým, ako bol návrh zo strany matky podaný, už vtedy strávila u neho dcéra viac času ako u matky napr. 9/2020. Striedavá osobná starostlivosť ako bola nariadená v napadnutom rozsudku funguje medzi rodičmi od pojednávania uskutočneného dňa 29. 09. 2021 bez problémov a narušenia, až do 15. 11. 2021, kedy mal otec vyzdvihnúť maloletú z predškolského zariadenia, ale deň predtým matka oznámila, že maloletá sa necíti dobre a zoberie ju k lekárovi a po návšteve lekára telefonicky oznámila otcovi, že si nechala vypísať PN s maloletou, a preto bude maloletá u nej celý týždeň. Otec ponúkol, že maloletú vyzdvihne od matky, ale matka odpovedala, že si už nechala vypísať PN, teda dieťa zostane u nej. Ohľadom tvrdenia matky, že nefunguje komunikácia medzi rodičmi, poukázal na skutočnosť, že striedavá osobná starostlivosť funguje od pojednávania uskutočneného dňa 29. 09. 2021 bez problémov a narušenia. Rodičia sa na návrh kolíznej opatrovníčky dohodli, že matka môže zavolať maloletej, keď

maloletá je u otca vždy o 18:00 hod., aby sa porozprávala s maloletou. Je toho názoru, že rodičia sa vedia dohodnúť na podstatných záležitostiach ohľadom maloletej. Skutočnosť, že prebieha súdne konanie medzi účastníkmi nenapomáha k zlepšeniu ich vzťahu, preto je potrebné aj v záujme maloletej čím skôr ukončiť proces. Má za to, že súd náležite zistil skutkový stav a na základe vykonaných dôkazov dospel k správny skutkovým zisteniam a aj právne vec správne posúdil. Napadnutý rozsudok navrhol ako vecne správny potvrdiť.

5. Krajský súd v Nitre ako súd odvolací (§ 34 Civilného sporového poriadku, ďalej CSP) preskúmal rozhodnutie súdu prvej inštancie v napadnutých výrokoch, ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo (§ 65, § 66 Civilného mimosporového poriadku, ďalej CMP) bez prejednávania na odvolacom pojednávaní a po preskúmaní veci dospel k záveru, že rozhodnutie súdu prvej inštancie je potrebné v napadnutom výroku týkajúcom sa zverenia maloletej W. do osobnej striedavej starostlivosti oboch rodičov, o zastupovaní maloletého dieťaťa a odovzdávaní maloletého dieťaťa podľa § 387 ods. 1 CSP ako vecne správne potvrdiť a vo výrokoch o zamietnutí návrhu matky na zvýšenie výživného, určení výživného zo strany otca a vo výroku o trovách konania podľa § 389 ods. 1 písm. b) CSP zrušiť a vec mu vrátiť na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

6. Matka sa podaným návrhom domáhala zvýšenia výživného na maloletú W. zo sumy 50,- eur na sumu 250,- eur mesačne. Otec žiadal maloletú zveriť do striedavej osobnej starostlivosti s tým, že by na ňu platil výživné vo výške 50,- eur. Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie návrh matky na zvýšenie výživného zamietol. Súd maloletú W. L., nar. XX. XX. XXXX zveril do striedavej osobnej starostlivosti oboch rodičov, počnúc odo dňa právoplatnosti tohto rozsudku tak, že každý párny týždeň v roku v čase od pondelka 8.00 hod. do nasledujúceho pondelka do 8.00 hod. sa dieťa bude nachádzať v osobnej starostlivosti otca a každý nepárny týždeň v roku čase od pondelka 8.00 hod. do nasledujúceho pondelka do 8.00 hod. sa dieťa bude nachádzať v osobnej starostlivosti matky. Obaja rodičia sú oprávnení zastupovať maloleté dieťa a spravovať jeho majetok v bežných veciach. Rodičia sú povinní dieťa pripraviť a navzájom si ho odovzdať tak, že rodič, ktorému končí týždenný interval striedavej starostlivosti v pondelok ráno najneskôr do 8.00 hod., odovzdá dieťa v predškolskom zariadení, kde si ho rodič, ktorému začína týždenný interval starostlivosti, dieťa vyzdvihne. Otcovi uložil povinnosť prispievať na výživu maloletej mesačne sumou 50,- eur, počnúc odo dňa právoplatnosti rozsudku a to vždy do 15. dňa toho ktorého mesiaca vopred k rukám matky maloletého dieťaťa. Týmto zmenil rozsudok tunajšieho súdu č. k. 9P/101/2019-67 zo dňa 21. 08. 2019. O trovách konania rozhodol, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania. V dôsledku odvolania matky je predmetom odvolacieho konania napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie vo všetkých jeho výrokoch.

7. Podľa § 2 ods. 1 CMP na konania podľa tohto zákona sa použijú ustanovenia Civilného sporového poriadku, ak tento zákon neustanovuje inak.

8. Podľa § 387 ods. 1 CSP odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie potvrdí, ak je vo výroku vecne správne.

9. Podľa § 389 ods. 1 písm. b) CSP odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie zruší, len ak súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces, ak tento nedostatok nemožno napraviť v konaní pred odvolacím súdom.

10. Podľa § 24 ods. 1 Zákona o rodine v rozhodnutí, ktorým sa rozvádza manželstvo rodičov maloletého dieťaťa, súd upraví výkon ich rodičovských práv a povinností k maloletému dieťaťu na čas po rozvode, najmä určí, komu maloleté dieťa zverí do osobnej starostlivosti, kto ho bude zastupovať a spravovať jeho majetok. Súčasne určí, ako má rodič, ktorému nebolo maloleté dieťa zverené do osobnej starostlivosti, prispievať na jeho výživu, alebo schváli dohodu rodičov o výške výživného.

11. Podľa § 24 ods. 2 Zákona o rodine ak sú obidvaja rodičia spôsobilí dieťa vychovávať a ak majú o osobnú starostlivosť o dieťa obidvaja rodičia záujem, tak súd môže zveriť dieťa do striedavej osobnej starostlivosti obidvoch rodičov, ak je to v záujme dieťaťa a ak budú takto lepšie zaistené potreby dieťaťa. Ak so striedavou osobnou starostlivosťou súhlasí aspoň jeden z rodičov dieťaťa, tak súd musí skúmať, či bude striedavá osobná starostlivosť v záujme dieťaťa.

12. Podľa § 24 ods. 4 Zákona o rodine súd pri rozhodovaní o výkone rodičovských práv a povinností alebo pri schvaľovaní dohody rodičov rešpektuje právo maloletého dieťaťa na zachovanie jeho vzťahu k obidvom rodičom a vždy prihliadne na záujem maloletého dieťaťa, najmä na jeho citové väzby, vývinové potreby, stabilitu budúceho výchovného prostredia a ku schopnosti rodiča dohodnúť sa na výchove a starostlivosti o dieťa s druhým rodičom. Súd dbá, aby bolo rešpektované právo dieťaťa na výchovu a starostlivosť zo strany obidvoch rodičov a aby bolo rešpektované právo dieťaťa na udržovanie pravidelného, rovnocenného a rovnoprávneho osobného styku s obidvomi rodičmi.

13. Novela Zákona o rodine vykonaná zákonom č. 217/2010 Z. z. zaviedla do rodinného práva inštitút tzv. striedavej osobnej starostlivosti. Striedavá osobná starostlivosť je taká úprava osobnej starostlivosti o dieťa, keď je dieťa v osobnej starostlivosti každého z rodičov po určitú, presne určenú dobu. Ide o tzv. pravidelné striedanie miesta pobytu dieťaťa. Zákon však neurčuje dĺžku doby, počas ktorej by malo byť dieťa u každého z rodičov. Jej určenie zákon ponecháva na úvahu súdu. Uvedené zákonné ustanovenie zohľadňuje právo obidvoch rodičov na výchovu dieťaťa po ich rozchode. Striedavá osobná starostlivosť má za úlohu zabezpečiť dieťaťu primeraný kontakt s obidvomi rodičmi, redukuje porozvodovú traumatizáciu detí, prispieva k citovej vyrovnanosti a zdravému psychickému vývoju detí. Z ustanovenia § 24 ods. 2 Zákona o rodine vyplýva, že predpoklady na rozhodnutie súdu o striedavej osobnej starostlivosti, ktoré musia byť splnené kumulatívne (súčasne), sú jednoznačne záujem dieťaťa na zverení do striedavej osobnej starostlivosti obidvoch rodičov, lepšia možnosť zaistenia potrieb dieťaťa pri tomto spôsobe osobnej starostlivosti ako pri výlučnej osobnej starostlivosti jedného z rodičov, spôsobilosť rodičov vychovávať dieťa, záujem obidvoch rodičov o osobnú starostlivosť o dieťa, súhlas aspoň jedného z rodičov so zverením dieťaťa do striedavej osobnej starostlivosti.

14. Súd musí pri všetkých prípadoch rozhodovania o výkone rodičovských práv a povinností rešpektovať právo maloletého dieťaťa na zachovanie jeho vzťahu k obidvom rodičom a vždy musí prihliadnúť na záujem maloletého dieťaťa, najmä na jeho citové väzby, vývinové potreby, stabilitu budúceho výchovného prostredia, ako aj schopnosť rodičov dohodnúť sa na výchove a starostlivosti o dieťa s druhým rodičom. Pokiaľ je záujem dieťaťa prvoradým hľadiskom, musí súd vždy dospieť k logickému záveru, že predpokladom na rozhodnutie súdu o zverení dieťaťa do striedavej osobnej starostlivosti je vysoká miera schopnosti dohody rodičov a nevyhnutnosť intenzívnej komunikácie týkajúcej sa potrieb maloletého dieťaťa, t. j. že sa musia vedieť dohodnúť o veciach súvisiacich s predškolskou dochádzkou, prípadne školskou dochádzkou, aj mimoškolskými aktivitami a záujmami dieťaťa.

15. Odvolací súd po preskúmaní napadnutého rozsudku súdu prvej inštancie dospel k záveru, že záver súdu prvej inštancie o zverení maloletej do striedavej osobnej starostlivosti oboch rodičov je správny, je v prospech maloletej, stotožňuje sa s ním a na dôvody rozhodnutia súdu prvej inštancie v tejto časti odkazuje. O maloletú sa doposiaľ starala prevažne matka, avšak vzhľadom k jej pracovnej dobe jej pri starostlivosti o maloleté pomáhala aj jej rodina, bratia a niekedy aj mama. Otec má z hľadiska starostlivosti o maloletú lepšiu pracovnú dobu, pričom jeho zamestnávateľ bol ochotný mu ju v prípade, ak by jeho dcéra bola zverená do striedavej osobnej starostlivosti, upraviť tak, aby mu vyhovovala. Ak je otec ochotný na starostlivosti o maloletú sa podieľať vo väčšom rozsahu, je správne mu to umožniť, najmä ak má výborný vzťah s dcérou, a tak uprednostniť v starostlivosti o maloletú jej otca pred rodinnými príslušníkmi matky, ktorí jej však naďalej môžu so starostlivosťou o maloletú pomáhať, avšak v týždni, keď ju bude mať matka v starostlivosti. Podľa tvrdenia matky dcéra k otcovi chodí rada, na stretnutia s ním sa teší, pričom matka otcovi v styku s dcérou nikdy nebránila. Takto vybudovaný vzťah medzi otcom a maloletou je potrebné naďalej rozvíjať a prehľbovať, k čomu by mohla dopomôcť striedavá starostlivosť o maloletú oboma rodičmi. Pokiaľ matka proti striedavej osobnej starostlivosti argumentovala tým, že doposiaľ otec nebrával maloletú k sebe v opakujúcich sa intervaloch a stretávali sa vtedy, keď to otcovi vyhovovalo, k tomu je potrebné uviesť, že práve rozhodnutie súdu o striedavej osobnej starostlivosti by malo viesť do starostlivosti rodičov o maloletú W. poriadok a systém, na ktorý by si mali tak rodičia, ako aj maloletá časom zvyknúť a rešpektovať ho s tým, že všetku starostlivosť (vrátane prípadnej lekárskej starostlivosti) v príslušnom týždni potom zabezpečí ten z rodičov, u ktorého sa maloletá práve nachádza, ak by sa rodičia prípadne nedohodli inak. Matka tiež uvádzala, že otec sa s dcérou stretával nepravidelne, ako mu to práve vyhovovalo, avšak tiež uviedla, že im to vyhovovalo. Nepravidelnosť v styku však medzi nimi spôsobovala drobné nezhody, avšak len v komunikácii medzi rodičmi, čo by sa mali obaja snažiť vylepšiť, pretože to, aby spolu vedeli komunikovať, je v záujme ich dcéry. Matka však k samotnej starostlivosti otca o dcéru neuvádzala žiadne zásadné výhrady, ktoré by odôvodňovali iné rozhodnutie súdu o zverení maloletej. Počas týždňa, kedy bude maloletá u matky, má možnosť budovať

svoj vzťah so svojou sestrou. Z uvedených dôvodov považoval odvolanie matky v časti zverenia a od toho odvodzujúcich výrokov za správne, preto ho podľa § 387 ods. 1 CSP ako vecne správne potvrdil.

16. Podľa § 62 odsek 1 Zákona o rodine plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť.

17. Podľa § 62 odsek 2 Zákona o rodine obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov.

18. Podľa § 62 odsek 4 Zákona o rodine pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Ak rodičia žijú spolu, prihliadne súd aj na starostlivosť rodičov o domácnosť.

19. Podľa § 62 odsek 5 Zákona o rodine výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní ich schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

20. Vyživovacia povinnosť rodičov k deťom je ich spoločnou zákonnou povinnosťou, avšak rozsah, v akom túto dieťaťu každý z nich poskytuje, býva spravidla odlišný, keďže vzhľadom na špecifickosť rodičovskej starostlivosti túto neposkytujú solidárne. Podstatné sú kritériá rozhodujúce pre určenie vyživovacej povinnosti ako osobná starostlivosť o dieťa, starostlivosť o domácnosť, skutočnosť, či rodičia spolu žijú a podobne. Zákon predovšetkým predpokladá, že rodičia si budú plniť svoju vyživovaciu povinnosť voči oprávnenému dieťaťu v rozsahu zodpovedajúcom potrebám dieťaťa a zároveň vlastným schopnostiam, možnostiam a majetkovým pomerom. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni svojich rodičov. To znamená, že životná úroveň dieťaťa a jeho rodičov musí byť približne rovnaká. Ak rodič, s ktorým dieťa nežije v spoločnej domácnosti, má vyššiu životnú úroveň, táto skutočnosť sa odrazí aj na rozsahu vyživovacej povinnosti. V takom prípade súd môže zaviazat' tohto rodiča plniť všetky odôvodnené potreby dieťaťa, najmä ak rodič, s ktorým dieťa žije v spoločnej domácnosti, má životnú úroveň oveľa nižšiu. Súd teda prihliada na skutočnosť, ktorý z rodičov sa o dieťa osobne stará a v akej miere. Pri určení vyživovacej povinnosti by mali byť zohľadnené základné potreby dieťaťa, ako je strava, bývanie, ošatenie, zdravotná starostlivosť, ako aj nevyhnutné náklady pre riadny rozvoj a vývin dieťaťa. Rovnako je potrebné zohľadniť aj rozvíjajúce sa potreby dieťaťa ako športová činnosť, vzdelávacie krúžky, školské poplatky, ktoré rozvíjajú duševnú alebo vzdelanostnú stránku dieťaťa. Rozhodujúca skutočnosť na strane povinného rodiča je miera jeho schopností, možností a majetkových pomerov. Za schopnosť rodiča treba považovať reálny príjem rodiča, ktorý dosahuje v čase vyhlásenia rozhodnutia. Je potrebné však posúdiť aj objektívne možnosti povinného rodiča, ako sú zdravotný stav, vzdelanie, prax a skúsenosti v odbore. Pre posúdenie možností a schopností povinného rodiča nie sú rozhodujúce jeho skutočné zárobkové pomery, ale jeho reálne zárobkové možnosti.

21. Podľa § 78 ods. 1 Zákona o rodine dohody a súdne rozhodnutia o výživnom možno zmeniť, ak sa menia pomery. Okrem výživného pre maloleté dieťa je zmena alebo zrušenie výživného možné len na návrh.

22. K zmene dohôd a súdnych rozhodnutí o výživnom môže dôjsť len na základe zmeny pomerov. Táto sa zisťuje porovnávaním okolností dôležitých pre určenie výživného tak v čase skoršieho, ako aj nového rozhodnutia súdu. Predpokladom zmeny právoplatného rozhodnutia o výživnom je však závažnejšia zmena pomerov, ktorou sa rozumie len zmena tých okolností na strane či už oprávneného alebo povinného, ktoré boli podkladom predchádzajúceho rozhodnutia o výživnom. Súd pri rozhodovaní o zmene výživného musí nielen celkovo zhodnotiť zmeny v pomeroch účastníkov, ale tiež prihliadnuť aj na vývoj životných nákladov za obdobie, ktoré uplynulo od vydania posledného rozhodnutia o výživnom. Rovnako tak musí vychádzať zo všeobecného ustanovenia § 75 ods. 1 Zákona o rodine, podľa ktorého sa pri rozhodovaní o výživnom prihliada na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Odôvodnené potreby dieťaťa závisia predovšetkým od jeho veku, zdravotného stavu, fyzickej a duševnej vyspelosti, obsahu a spôsobu jeho prípravy na budúce povolanie, od hodnoty jeho majetku, prípadne od výšky vlastných príjmov dieťaťa a sú bezprostredne ovplyvňované schopnosťami,nosťami, ako i majetkovými pomermi rodičov. Ak sú tieto obmedzené, sú odôvodnenými len bežné potreby dieťaťa, ktoré nepresahujú obvyklú základnú mieru všetkých potrieb nevyhnutných pre život kultúrneho človeka. V opačnom prípade odôvodnenými sú aj ďalšie potreby

dieťaťa, vrátane tvorby úspor, ktoré síce nie sú nevyhnutné, ale so zreteľom na okolnosti konkrétneho prípadu prospešné pre všestranný vývoj dieťaťa. Výživné pre dieťa teda slúži nielen na uspokojovanie všetkých jeho odôvodnených hmotných potrieb (jedlo, ošatenie, obuv a pod.), ale aj ďalších potrieb dôležitých pre výchovu a vývoj dieťaťa (vzdelanie, príprava na povolanie, kultúrne, športové potreby, relaxačné potreby, tvorba úspor a pod.). Pre určenie výšky výživného pre dieťa sú rozhodujúce reálne zárobkové možnosti, schopnosti a majetkové pomery každého z rodičov, ktoré sú dané nielen ich subjektívnymi vlastnosťami, ale aj okolnosťami objektívneho charakteru. Navyiac, súd prihliadne i na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará.

23. Podstata základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy spočíva v tom, že každý sa môže domáhať ochrany svojich práv na súde. Tomuto oprávneniu zodpovedá povinnosť súdu nezávisle a nestranne vo veci konať tak, aby bola právu, ktorého porušenie sa namieta, poskytnutá ochrana v medziach zákonov, ktoré tento článok ústavy o základnom práve na súdnu ochranu vykonávajú (čl. 46 ods. 4 ústavy v spojení s čl. 51 ústavy). Do obsahu základného práva na súdnu a inú právnu ochranu patrí aj právo každého na to, aby sa v jeho veci rozhodovalo podľa relevantnej právnej normy, ktorá môže mať základ v platnom právnom poriadku Slovenskej republiky alebo v takých medzinárodných zmluvách, ktoré Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom, ktorý predpisuje zákon (IV. ÚS 77/02). Súčasne má každý právo na to, aby sa v jeho veci vykonal ústavne súladný výklad aplikovanej právnej normy, ktorý predpokladá použitie ústavne súladne interpretovanej platnej a účinnej normy na zistený stav veci. V prípade, že vec pripúšťa rôzny výklad, orgán aplikujúci právo je v konkrétnej veci povinný uprednostniť ústavne konformný výklad.

24. Súčasťou obsahu základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy (resp. práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru) je aj právo účastníka konania na dostatočné odôvodnenie súdneho rozhodnutia (napr. II. ÚS 209/04, III. ÚS 95/06, III. ÚS 206/07), t. j. na také odôvodnenie, ktoré jasne a zrozumiteľne dáva odpovede na všetky právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany, t. j. s uplatnením nárokov a obranou proti takému uplatneniu. Všeobecný súd nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené účastníkom konania, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia bez toho, aby zachádzali do všetkých detailov sporu uvádzaných účastníkmi konania (I. ÚS 241/07). Odôvodnenie rozhodnutia všeobecného súdu, ktoré stručne a jasne objasní skutkový a právny základ rozhodnutia, postačuje na záver o tom, že z tohto aspektu je plne realizované základné právo účastníka konania na spravodlivý proces (m. m. IV. ÚS 115/03, III. ÚS 209/04). Rovnako Európsky súd pre ľudské práva (ďalej len „ESLP“) pripomenul, že súdne rozhodnutia musia v dostatočnej miere uvádzať dôvody, na ktorých sa zakladajú (García Ruiz proti Španielsku z 21. januára 1999). Judikatúra ESLP nevyžaduje, aby v odôvodnení rozhodnutia bola daná odpoveď na každý argument strany. Ak však ide o argument, ktorý je pre rozhodnutie rozhodujúci, vyžaduje sa špecifická odpoveď práve na tento argument (napr. Higgins proti Francúzsku z 19. februára 1998). Otázku, či súd splnil svoju povinnosť odôvodniť rozhodnutie vyplývajúcu z čl. 6 ods. 1 dohovoru, podľa záverov ESLP možno posúdiť len so zreteľom na okolnosti daného prípadu (Ruiz Torija proti Španielsku z 9. decembra 1994). Z práva na spravodlivý proces vyplýva aj povinnosť súdu zaoberať sa účinne námietkami, argumentmi a návrhmi na vykonanie dôkazov strán s výhradou, že majú význam pre rozhodnutie (Kraska proti Švajčiarsku z 29. apríla 1993, II. ÚS 410/06).

25. Odvolací súd po preskúmaní rozhodnutia súdu prvej inštancie v napadnutom výroku týkajúcom sa návrhu matky na zvýšenie výživného a úpravy vyživovacej povinnosti vo vzťahu k zvereniu maloletej do striedavej osobnej starostlivosti oboch rodičov dospel k záveru, že súd prvej inštancie, rozhodujúc o novej úprave vyživovacej povinnosti na mal. W., nar. XX. XX. XXXX vo vzťahu k zmene starostlivosti o maloletú, kedy už nebude v starostlivosti matky, ale v striedavej osobnej starostlivosti oboch rodičov, nepostupoval dôsledne v zmysle uvedeného, keď sa nezaoberal zmenou pomerov na strane maloletého dieťaťa, ako aj oboch rodičov od ostatného rozhodnutia o výživnom. Napriek tomu, že otec v priebehu konania uviedol, že ak aj by bola maloletá zverená do ich striedavej osobnej starostlivosti, je ochotný naďalej prispievať na maloletú výživným v sume 50,- eur (ako doposiaľ), súd v napadnutom rozsudku vôbec neodôvodnil, prečo považoval výšku výživného navrhnutú otcom za správnu, nezaoberal sa tým, či príjmy oboch rodičov pokrývajú ich výdaje a z čoho ich platia, ak sú vyššie ako ich príjem. Dôvodná je aj námietka matky, že súd príjem otca nepodrobil preskúmaniu a nezaoberal sa tým, prečo otec má dohodnutý 20- hodinový týždenný pracovný čas a prečo pracuje u zamestnávateľa, kde zarobí len okolo 260,- eur mesačne, pričom na trhu práce je t. č. viac pracovných príležitostí, kde by mohol zarábať viac. Keďže súd prvej inštancie uvedeným spôsobom nepostupoval, nezistil skutočné možnosti a schopnosti

otca, odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutom výroku o zamietnutí návrhu matky na zvýšenie výživného, o určení vyživovacej povinnosti otca na maloletú W. a vo výroku o trovách konania podľa § 389 ods. 1 písm. b) CSP zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie a nové rozhodnutie. Odvolací súd ešte dodáva, že tieto všeobecné zásady pri určovaní výživného sa aplikujú aj v prípade, ak sa rozhodlo o striedavej osobnej starostlivosti, pričom sa zohľadní aj to, v akých časových úsekoch sa rodičia v starostlivosti o maloleté dieťa striedajú. Tým, že otec aj pri striedavej osobnej starostlivosti oboch rodičov v rovnakých úsekoch súhlasil so zachovaním pôvodnej výšky vyživovacej povinnosti už fakticky došlo k zvýšeniu výživného plateného otcom, pretože napriek tomu, že polovicu času bude maloletá W. u neho, k zmene výživného takýmto rozhodnutím nedošlo. Tvrdenie matky o tom, že motívom otca pre striedavú starostlivosť je vyhnúť sa plateniu výživného vo vyššej sume sa preto javí ako nedôvodné. Právnym názorom odvolacieho súdu je súd prvej inštancie v ďalšom konaní viazaný (§ 391 ods. 2 CSP).

Toto rozhodnutie bolo prijaté v senáte pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).